

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

A szabolcsi kudarc

Debrecen, október 16.

A kormány bemutatkozó leirata Szabolcs vármegye törvényhatósági bizottságához is megérkezett s így azt ott is a vármegye közgyűlése elé kellett terjeszteni.

A törvényhatósági bizottság többsége azt akarta, hogy minden bizalmi nyilatkozat nélkül a leiratot vegyék tudomásul s jelentsék ki, hogy a kormány hasznos rendeleteit végrehajtják. A munkapárti és a józanabbul gondolkodó ellenzékiek is nem akarták a politikát belevinni a közgyűlésbe. Ámde, amint ezt a függetlenségi pártban meghallották, rögtön eszükbe jutott, hogy hiszen Szabolcs ellenzéki vármegye vagy mi a szöveg s előállottak, hogy nekik bizalmatlansági határozatot kell s az állandó választmányon egy-két többséggel ki is vitték, hogy ez bizalmatlansági javaslatot tegyen.

Jött azonban tegnap a közgyűlés s ezen az ellenzéki vármegye óriási többséggel *leszavazta a függetlenségi indítványt*. A közgyűlés ugyanis 126 szavazattal 62 ellenében elvetette a bizalmatlansági indítványt s kimondta, hogy a leiratot tudomásul veszi, a kormányt támogatja.

Pont úgy történt, mintha a szabolcs megyei ellenzék a hajdumegyei ellenzékétől másolta volna le az egész bizalmatlansági kalandot. A másolat élethű, sikerült. Ha erőpróbát akart, azt kegyetlenül megkapta most. Pedig ugyancsak fölönultak az ellenzékiek mind, a vezérek is ott voltak s odafönn Pesten meg a sajtójukban már elő-

re verték a mellüket, hogy most a kuruc, ellenzéki Szabolcs vármegye majd megmutatja a kormánynak és országgraszoló bizalmatlanságot fog szavazni Tisza Istvánnak. Fölvonult az ellenzék, ott voltak az Andrássy-pártiak is: Mezőssy Béla, Dessewffy Aurél meg a többiek. És mégis hiába, minden hiába. Szabolcs vármegye csatlakozott azoknak a vármegyéknek sorához, amelyek már régen kimondták, hogy többre becsülik a komoly munkát, mint az üres frázisokat, a gyűlölködést, a cifra hazugságokba öltözködő semmittevést, a folytonos széthuzást.

Gazdasági válság, elemi csapások meg tanították az embereket annak ismeretére, hogy mindenképp föllött áll értékben a munka. Ezt nem veszik észre az ellenzéken, nem látják, hogy változtak az idők, változtak az emberek. Mindig nagyobb gonddal, nagyobb küzködéssel tudunk csak megélni, már nem érünk rá elhinni, hogy csak az a hazafi, aki teleszájjal szidja a németet, ma már azt tartjuk derék, hasznos, jó magyarnak, akinek esze és keze dolgozik, fárad.

Most Szabolcs vármegye törvényhatósági bizottságának közgyűlése újabb adatot szolgáltatott ez igazsághoz, hogy tanulságot vonjon le belőle az ellenzék. Pedig ahogyan elindult és ahol most tart, aligha fog — mert nem akar tanulságot levonni. Marad régi gyűlölségek, hazug frázisok, politikai hajszák keresésében: a semmittevő hatalomra vágyó kalandor-csapat.

És a vereség annál csufosabb, annál súlyosabb, mert az annyira ellenzékiek hitt vármegyében szenvedték, mert éppen

akkor, amikor főispánja sincs tulajdonképpen a vármegyének, hiszen *Ujfalussy* Dezső dr. még nem foglalta el székét, tehát nincs meg a lehetőség a szokásos beszédre, hogy presszió történt. Azután meg a tisztviselők sem szavaztak, tehát a tisztviselő szavazatokat sem lehet emlegetni, amit pedig minden vereségekor elsősorban szokott emlegetni az ellenzék.

Még kibuvó sincs a mindenképpen kellemetlen helyzetből, amely a fönt elmondottakon fölülmég azért is igen kellemetlen, mert hiszen a vereséget ők maguk idézték elő. Ők akartak mindenáron tüntetni Tisza István gróf ellen s a végén a tüntetés ő ellenük következett be. Ők akarták megverni Tiszát és őket verték meg és pedig a saját kezeik, a saját taktikájuk szerencsétlen, csak rosszat akaró taktikájuk.

Most már tisztában lehetnek azzal az érzéssel, amellyel a törvényhatóságok irányukban és politikájuk ellenében viseltettek, ami egyuttal mértéke annak is, hogy mit ér e politika és mit érnek azok, akik e politikát csinálják.

Szomorú dolog, hogy ferdére szaladt politikáján nem akar változtatni az ellenzék e vereségek dacára sem és nemzetrontó, káros, gyűlölködést, visszavonást, testvérharagot szító politikájától nem tér el s a neki adott erőt tétlenségben, munkátlanságban engedi enerválódni.

Hajdu- és Szabolcs megyék szava sem elég az sézretérítésre. Vagy vakon rohannak a megsemmisülésbe?

Inch' Allah

Irta: Paul Louis Garnier.

A napfénytől ragyogó déli város közepén, ahol pálmafák sítkéreztek az arany nap sugarban, Ali ben Haára korán reggel elment apjához, Harunhoz, akinek egyetlen leszármazottja volt.

— Apám, — mondta neki — és mégis elmegyek utazni. Ismerem Allah akaratát . . . el kell mennem a tengerpartra, ahonnan gazdagon fogok visszatérni.

Ali ben Haára különös vágyat érzett csontos, sovány koponyájában. Ugy érezte, hogy el kell mennie, menni messzire, sokáig, amíg elérkezik a zajongó városhoz a tenger előtt, Casablancához. De a szíve, az hideg és kemény volt, mint egy perzsa khán kardjának acélja, a fogai nemkülönben. — Tüzes, csillogó szemein meg is látszott. Egyetlen egy vágy izgatta. Elhagyta a sötét, mély boltot, amelynek ablakai el voltak takarva függönyökkel, hogy a napsugarak be ne tüzhessenek rajta és lássa az ébredő várost.

A kék, mosolygó ég alatt, a barna falak között, a poros kövezeten mezitelen lábú emberek siettek tova, a burnuszok és lovagok gallériái lobogtak a hajnali szellőben. Vig szegény nők libbentek tova zöld selvem ruhában, fiatal arab leányok, kenyérvárosok.

Ő kinyitotta az üzletait és várta a vevőket. Kaftánokat, djelbelákat és finom turbánokat árult; az asszonyoknak ezerfajta apróságot, kék és zöld nyakékeket, opálköveket, amelyekről azt mondotta, hogy talizmánok. Senki sem tudott olyan jól tudni a cseccseccsén, mint ő. Azt mondották, hogy egyenesen Allah kezéből kapja az árukat. Vékony, de meleg hangjával behízelegte magát a vevőknél, akiket könnyen rá tudott beszélni arra, amit akart.

Sokan megállottak a boltja előtt, de Ali csak a gazdag leányokkal törődött. Így folyt volna le csendben Allah kegyeltiének az élete, ha egy napon a sors akarata folytán meg nem látja Izrael leányának az arcát. Pont-ról-pontra emlékszik, hogy mi történt abban az órában, amely életének megfontójává vált. Az este leszállott, egészen sötétek voltak már az utcák és ő kiadta a parancsot, hogy zárják be az üzletet.

Ebben a pillanatban, amint megfordult, harminc lépésnyire tőle megpillantotta Izrael leányát. Amint az egyre közeledő leányt elnézte, megcsodálta fedetlen arcát, karcsu alakját, amelyet zöld kendő takart. Eszébe jutott az, amit apja mondott neki gyakran: — Ovakodjál ezektől . . . csak a romlásukat akarják . . .

De amint elhaladt előtte a szép Sára, nem tudta megállani, hogy utána ne nézzen. Alacsony, karcsu leány volt, fehér-husu és

fényes, fekete haju. Fekete szemöldöke alatt két tüzes szem ragyogott, amelynek nem tudott ellentálni senki sem.

Ali még sohasem látott leányt, akire ennyire vágyott volna. És amikor néhány lépésnyire elhaladt előtte, hirtelen megfordította a fejét és ragyogó szeméit az arabra szegezte.

Alin különös, ismeretlen érzés, zavar vett erőt. Ez a leány oly különösen bájos, mint egy boszorkány . . . Egyet gondolt, utána eredt és kereste a nyomát. De Sára már eltűnt a szeméi elől, elvesztette valahol a szűk, kanyargó sikátorok között. Meg fogja-e látni még valaha? Azután bement a legközelebbi mecsetbe, földre borult és forró homlokát a hideg köre fektette, hogy megszabaduljon a tisztátalan gondolattól.

Másnap, a meleg déli órákban, mikor az árnyékban ült, eszébe jutott megint Sára. Nem törődött az üzletével, otthagya a boltot és elment, hogy megkeresse. — Mély tüzzel a szemében keresztül sietett a város utcáin, egészen a melláig, a város külső széléig. — Ott kérdezősködni kezdett, hogy hol lakik ez a Sára. Megkérdezte az öreg zsidókat és a kis gyermekeket, de senki sem válaszolt. Minden nap két hétig hiába kereste; végül haragosan ment vissza a boltjába. De a véletlen összehozta őket egy napon, meglátta Sárát belépni egy alacsony házba. Ali utána ugrott. Egyedül voltak a szobában,

A hármasszövetség Szerbia ellen

Nem támogatják az európai hatalmak

Bécs, október 16. Váratlanul és gyorsan következett be a hármasszövetség tegnapi fellépése Belgrádban. A legutóbbi diplomáciai demarche-ok lassúsága után szokatlan ez a gyors fellépés, mely azonban a cél érdekében okvetlenül szükséges volt. Belgrádban most is, mint az egész válság alatt, két párt áll egymással szemben: Pasics és hívei a hármasszövetséghez való közeledést óhajtják, annál is inkább, mert tudják, hogy Szerbia az esetleges újabb zavaroknál nem számíthat sem Anglia támogatására, sem Franciaországra, mely utóbbi éppen most a kölcsön megtagadásával fenyegeti Szerbiát, ha újabb bizonytalanságokat támaszt a Balkánon.

A másik párt a kalandos hailamu katonai párt, amely Hartwig belgrádi orosz követ buzdítására ma sem ábrándult ki a nagyszlav ábrándból és amely Pasics bécsi látogatása után mindjárt féltékenykedni kezdett. Hartwigot Bécsbe küldte, hogy ellensúlyozza Pasics békés törekvéseit és keresztülvitte, hogy a szerb hadvezetőség parancsot adott a szerb hadseregeknek egyes albán helységek megszállására. A hármasszövetség tegnapi erélyes fellépése tulajdonképpen arra szolgál, hogy megerősítse Pasics helyzetét és megmutassa a szerb közvéleménynek, hogy nemcsak Ausztria-Magyarország, hanem a hármasszövetség is tiltakozik az albán területek megszállása ellen.

A hármasszövetség együttes fellépése után már tegnap este kiadott a szerb kormány egy hivatalos jelentést, melyben tudatja, hogy a szerb hadvezetőség megállította az Albániába vonuló csapatokat. Most az a kérdés, hogy sikerül-e Pasicsnak teljesen legyűrni a katonai pártot és a seregeket vissza is vonni Albániából. Annyi bizonyos, hogy a hármasszövetség tegnapi lépése megmutatta, hogy követeléséhez szigorúan ragaszkodik és a szerb csapatok előnyomulását nem nézné tétlenül.

Belgrád, október 16. A hadsereg vezetőség lehetetlennek tartja azt a követelést, hogy a szerb csapatok ürítsék ki az albániai stratégiai pontokat. Hasonlóképpen nyilatkozott képviselői körökben Bosanovic hadügyminiszter is.

Sára az egyik sarokba menekült. Ali mohón nyult feléje.

— Vigyázz, ha megérintesz, bai lesz, — mondotta a leány.

De Ali nem tágitott, közeledett a leányhoz, aki úgy tett, mintha már engedne, de azután fölkiáltott:

— Nephthali, Nephthali!

A szobába belépett egy fiatal, magas ember. Elállotta a kijáratot, de Ali torkon ragadta, a földhöz csapta és azután raita keresztül kilépett az ajtón.

Egy esztendeig élt nyugodtan Ali a boltjában és menekülni igyekezett attól is, hogy Sárára gondoljon. De azért égett benne a bcszuvágy, azért, mert a leány nem hallgatta meg és így megszégyenítette. Egy napon nem bírta már tovább az emésztő kinokot, amelyek a lelkét gyötörték, koldusnak öltözött és úgy ment el a mellah felé. Három napig leselkedett, végül meglátta Sárát.

— Dicsértessék Allah, — morogta magában és megszólította a leányt.

— Sarah, kereslek tégedet; egy nagyon gazdag ur vár a ciszternánál. Kövess engem, odavezetlek.

A leány nem ismerte fel és vele ment a ciszternák felé. Amikor odaértek, nem volt ott senki; felmentek a második ciszternáig, amelynek egészen alacsony a szöle. Ali torkából ekko: rekedt kiáltás tört ki:

— Inch' Allah! — és egyetlen lökéssel ledobta a leányt a ciszterna mély vizébe.

A képviselőház ülése

Az ellenzék nem hívhatja össze

A függetlenségi párt értekezlete holnap, pénteken este, hír szerint el fogja határozni, hogy a képviselőház összehívását fogja kérni a margitszigeti játékbank ügyében. Az ellenzék legnagyobb pártja tehát nemcsak bemenne már a képviselőházba, hanem már sürgeti is a Ház összehívását. Ezzel elismeri, hogy mégis csak lehetnek ügyek, amelyeket reá nézve is jobb a Házon belül tárgyalni, mint a Házon kívül, és hogy mégis csak szóba kell állni a kormánnyal és a többséggel, ha mindjárt csak azért is, hogy a gyanúsítások, vádak és szidalmak özönét zudithassák feléje.

E szerint megint lenne egy izgalmas és fölötté lármas ülés a képviselőházban, ha az ellenzék maga nem tette volna lehetetlenné abszurd állásfoglalásával azt, hogy a Házat ülésre összehívassa.

Károlyi Mihály gróf és társai ugyanis, a kik a képviselőház összehívását sürgetik, megfélekednek egy nagyon fontos körülményről. Nevezetesen arról, hogy amilyen könnyű volt a Házat összehívni a régi jó időben, olyan nehéz dolog ez most, az új házszabály idejében. Régekte elég volt, ha levelet irtak a Ház elnökének s e levélben husz képviselő aláírásával kérték a Ház összehívását.

Most azonban már másként van a dolog.

Az új házszabály szerint, melvet Tisza István gróf csinált, sokkal körülményesebb az eljárás és sok olyan formalitáshoz van kötve, amelynek meg nem tartása esetén az elnök nem köteles összehívni a Házat. — Továbbá most már nem husz képviselő, hanem legalább hatvan képviselő szükséges az összehíváshoz. Ez pedig igen nagy szám. Az egyesült függetlenségi pártnak még az alkotmánypárthoz való átlépések után is hatvannál több tagja van ugyan, de közülök hatvan embert összehozni majdnem lehetetlenség. — Segítő csapatok kellenek tehát a néppártból és az alkotmánypártból.

Feltéve, hogy együtt van az aláírás, a szabályszerűen kiállított ívet el kell vinni az elnökhöz. (Ha valamelyik képviselő a pontos dátumban, amelynek minden név mellett ott kell lennie, akár a helyet, akár az évet, akár a hónapot, vagy napot nem sajátkezűleg írja, már érvénytelen az egész eljárás.)

Az összehívók nevében négy képviselőnek személyesen kell tisztelegni az elnökkel; s azt a tényt, hogy ők személyesen tisztelegtek az elnökkel társaik nevében. — külön is tartoznak sajátkezűleg ráírni a beadványra. Továbbá a beadványban megokolásnak is kell lennie, — természetesen parlamentárius stílusban.

Ha minden rendben van: az elnök öt nap alatt, illetőleg a beadvány átadása után következő négy nap valamelyikére egybe hívja az ülést.

Azonban *minderre nem kerül a sor*, mert az egész eljárásnak egy igen nagy, leküzdhetetlen akadályja van.

Az ellenzék ugyanis számtalanszor kijelentette és megfogadta, hogy az új házszabályokat nem ismeri el. Az új házszabály semmis, az ellenzékre nézve nem létezik, az ellenzék az új házszabály egyetlen szakaszához sem alkalmazkodik.

Mi következik ebből? Logikusan csak egy dolog következhetik: hogy az ellenzék legfőképpen a régi házszabály szerint kérheti az ülés összehívását. Ebben az esetben azonban a beadvány az elnöki iktatóból egvesesen az irattárba kerül és nem lesz ülés.

Azt, hogy az ellenzék most egyszerre elismeri az új házszabályt, és annak egyik, lényegesen szigorított paragrafusához alkalmazkodva fogja kérni az ülés összehívását, még pedig személyesen, föl sem lehet tenni.

Tisza szerencse a függetlenségi párt elnöki tanácsára nézve, hogy Apponyi Albert gróf ma nem jöhetett még Budapestre, mert ha ma tartottak volna ülést az összehívás ügyében, utóbb vaktában még elhatározták volna, hogy a Ház összehívását kéri s az-

után a határozatot nem tudták volna végrehajtani. Így holnapig még gondolkozhatnak arról, hogy a Ház összehívását jobb lenne talán nem sürgetni.

A helyzet e tekintetben ugyanis igen kedvező az ellenzékre nézve: a jövő héten ugyanis ülést kell tartania a Háznak. A kormánynak az a munkaprogramja, hogy néhány fontos törvényjavaslatot még a delegációk ülészaka előtt el kell intéznie. Ebből önként következik, hogy e javaslatok beteriesztése céljából legkésőbb a jövő hét folyamán ülésre kell összehívni a Házat. Ha az ellenzék abban a helyzetben lenne, hogy a házszabályokkal szemben való abszurd állásfoglalása nem kötne a kezét, akkor sem lehetne a Ház összehívását korábbi határidőre kierőszakolni, mint a jövő hétre végre.

A képviselőház összehívásának az ellenzék részéről nagy hangon való követelése tehát megint olyan dolog, aminek nincsen semmi értelme.

Öngyilkos lett egy fővárosi segédfogalmazó

Mellbelőtte magát a kávéház előtt

Fővárosi tudósítónk jelenti: Ma hajnalban Lampel Ferenc 1159. számú rendőr a Plébánia-utca 2. számú házban levő Bathyány-kávéház előtt egy fiatalember talált átlőtt mellel, holtan. Mellette feküdt a revolvere.

A kávéházban több fiatalember mulatott, billiárdozott és nótázott. A rendőr beszólt és közölte, hogy az utcán egy úriember fekszik holtan, ismerik-e. — A figyelmeztetésre Lutinszky Jenő dr. törvényszéki jegyző ment ki és a halottban megismerte barátiát, Romy László dr. huszonöt éves fővárosi segédfogalmazót, Romy Béla nyugalmazott államtitkár unokaöccsét.

Lutinszky elmondta, hogy a fiatalemberrel egész éjszaka együtt mulattak és Romy billiárdpartiját felbeszakítva, kiment az utcára, ahol mellbelőtte magát. Két levelet találtak nála, az egyik özvegy Romy Gézájának szolt Lónyay-utca 25. szám alá, a másik Romy Béla államtitkárnak volt címezve.

Az öngyilkos fiatalember holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték. Öngyilkossága okáról senki sem tud fölvilágosítást adni.

Romy László dr., aki a fővárosnál segédfogalmazó, a polgármester mellé volt beosztva, nagy képzettségű fiatalember volt, aki azonban már kora ifjúságában rendkívül sokat szenvedett idegessége miatt. Szeptember elsején a Hívvösvölgybe, a Holzspach-féle villába költözött, hogy ott idegbiát némileg csillapítsa.

Tegnap délután édesanyjánál volt és a lakásból néhány könyvet és apróságot vitt magával azzal, hogy több napig pihenni fog a Hívvösvölgyben. Este hat órakor édesanyja és huga meglátogatták, majd egyik barátjával, Lutinszky Jenő dr. igazságügyminiszteri fogalmazóval a Magyar Színházba ment.

Előadás után barátjával a budai Bathyány-kávéházba ment és az éjszaka egy részét ott töltötte. Éjfél után két órakor a fiatalember kiment a kávéházból azzal, hogy bérkocsit hív és azzal hazamegy a Hívvösvölgybe. Amíg barátja várta, kiűnt az utcán mellbelőtte magát.

Az öngyilkos fiatalember három levelet hagyott hátra, egyet nagybátyjának, Romy Béla nyugalmazott államtitkárnak, egyet édesanyjának és egyet az egyik barátjának. — Édesanyjához irt levelében *bocsánatot kér, hogy ily nagy fájdalmat okozott neki és hangoztatja, hogy az ő ideális lelkének nem való ez az élet.* Barátjához irt levelében *csalódott szerelmet említ tettének okául.*

Mivel kétségtelenül megállapították, hogy öngyilkossága történt, a holttestet nem fogják fölboncolni és a farkasréti temetőben holnap délután temetik el.

Egy főszolgabíró a kivándorlás elősegítéséért

Tízezer család kenyér nélkül

Az alább közölt fölterjesztés minden kommentár nélkül is a nyomornak rettenetes képét festi. A fölterjesztés nem egyéb, mint egy főszolgabíró javaslata, hogy a miniszter könnyítse meg a kivándorlás lehetőségét, mert itthon a sok elemi csapás miatt az éhenhalás előtt áll a lakosság. A fölterjesztés belemarkol minden magyar ember szívébe. Rettenetes nyomor lehet ott, ahol ilyen eszköz az utolsó már a segítségre s azt nem találni másban, mint a kivándorlásban.

De beszél maga a fölterjesztés elég világosan. Ime:

Nagyméltóságu M. Kir. Belügyminiszter Ur!
Kegyelmes Uram!

Azon alkalomból, hogy a különben is mostoha természeti és talajviszonyokkal küzdő lakosságunk ideai gazdasági hozamát az ideai árvisz és az ezt követő tartós nagy esőzések teljesen tönkretették, hogy vármegyénkben a munkaadó birtokosoknak és a felesgazdálkodóknak ugyszólván mindene elpusztult s azok a legelmebb életfeltételeikben nem megátadva, de feltétlenül már is megrendülve állanak; azon alkalomból, hogy ma már a legégetőbb gazdasági munkák idején, az egyik napon 30—40 munkásember csoportosan állít be hivatalomba és családjuknál már is kenyérhiányra hivatkozva, sürgős segítségmunkáért kérelmez, ismét más napon 20—30 feltartóztatott kivándorló munkás embert csendőrök vezetnek elő hivatalomba, akik a még ijesztőbb mérvben bekövetkezendő inség elől, tiltott uton és módon ugyan, de feltétlenül a kenyérkeresés becsületes szándékával, Amerikába igyekeznek; szerezni szolgálatot és felelősségterhes állásomból kifolyólag reám háruló kötelességet vélek csak teljesíteni akkor, midőn azon tiszteletteljes előterjesztést bátorodom a Nagyméltóságu Kir. Belügyminisztériumhoz intézni, méltóztassék sürgős kormányhatósági intézkedést tenni arra nézve, hogy a legszerényebb megélhetést sem nyújtó munkával itt el nem látható népiünk Amerikába való kivándorlása ne csak ne akadályoztassék s e tekintetbeni tiltó rendszabályok a legizoláltabb esetekre redukáltassanak, hanem méltóztassék böles megfontolás és tanulmány tárgyává tenni azt is, miként lehetne népiünk azon munkát kereső rétegét, amely a kivándorlásra munkakeresés céljából rászánta magát, vállalkozásánál, mondhatnám hatósági uton támogatni, illetve neki a kimenetelt nemcsak megengedni, de bizonyos garanciális feltételek fennállása és betartása esetén az Amerikába való kivándorlást még anyagi segédeszközök nyújtásával is elősegíteni.

Ez ügybeni előterjesztésem bizonyára szokatlan és ellentétben látszik lenni azon nemzetgazdasági védelmi szempontokkal, amelyek a kivándorlást illetőleg eddig alkalmaztattak.

Azon nagy gazdasági csapás azonban, mely népiünket érte s ezen gazdasági csapásnak ama kimondhatatlan kritikus következményei, amelyek különösen a tél folyamán fel fognak lépni, ezen rendkívüli eszközök alkalmazását és életbeléptetését a gyakorlati providenciális szemléző csak indokoltan, szükségesnek és úgy a kivándorolni szándékozókra nézve, mint a visszamaradandó lakosságra nézve csak hasznosnak tartja.

Mert, hogy is állunk és a tél folyamán tulajdonképpen hogy is fogunk állani Nagyméltóságu Kir. Belügyminisztérium? Járásomban (s valószínű, hogy az ország közigazgatási járásainak egy harmad részében ilyen a helyzet) 6—8 ezer hivatásterü munkásembernek már most nincs betevő falatja s már most munka és kenyérkereset nélkül

áll ezen 6—8000 családfenntartó. Azonban ezen hivatásterü munkásemberrekből ebben a kritikus esztendőben hozzászámítandók kivétel nélkül mindazon kiszagdák és feleségek, akik más esztendőben napszámajárásra utalva nem voltak, de az előállott gazdasági krízisben sanyarubb helyzetben vannak a szoros értelemben vett munkásoknál, mert nekik némi vagyonbirtalásuknál fogva még terhekkel is kell küzdeniök s rájuk a kenyérkeresésen kívül még terhekkel levő megtartásának nehéz feladata is vár.

Járásom területén tehát körülbelül 10,000 családfenntartó ember az, aki ma kenyér nélkül áll s akikre a napi szükséglet megkeresésének nehéz feladata vár. Ezen 10,000 családfenntartó embernek akár társadalmi, akár államhatalmi uton való támogatása lehetetlen és kivihetetlen. Az otthoni keresethiánynak és a kivándorlás tovább tartó parciális tilalmainak tehát a nyomor és a minden ijesztő következményeivel járó abszolút pauperismus lesz a következménye, amidőn nem csak, hogy elpusztul majd népiünk csekély vagyonszáma, de amennyiben régi igazság az, hogy a gyomor a legnagyobb forradalmár, az önfenntartás eszközeivel nem rendelkező, vagyis az éhező nép bizony megelégedik a törvények tiszteletéről, veszélyeztetve lesz az élet- és a vagyonbiztonság és az ország közegészségügye is.

Ezeket voltam bátor tiszteletteljes előterjesztésem megtételénél felhozni és hogy ez alkalommal a szolgálati ut betartását melőzőm, ennek egyedüli oka az, hogy a baj minden bürokratikus huzavonától menten, azonnal intézkedést követel.

Halmi, 1913. aug. hó 24-én.

Morvay Zsigmond, főszolgabíró.

Az égő bánya A kardiiffi katasztrófa

London, október 16. A bányában a mentőmunkásokat megszüntették, mert a tüz folytonosan terjedt s az égő tárnában nem lehetett bennmaradni. A névjegyzékek összehasonlítása útján megállapították, hogy háromszázhatvenöt munkás van még a bányában. Nem remélik, hogy ezeket meg lehessen menteni. Az előkerült holttesteket a bányagazgatóság épületében helyezték el. A személynazonosság megállapításánál leírhatatlan jelenetek játszódtak le. Anglia sok városában néhány napra megszüntették a nyilvános előadásokat és egyéb szórakozásokat.

London, október 16. Tegnap este hét óráig hetvennégy holttest került elő. Háromszáznegyvenhárom ember még az égő bányában van és nagy csekély a remény, hogy még valakit élve lehessen megmenteni.

Kardiiff, október 16. Ma reggelig negyvenkilenc holttestet találtak, köztiük harmincnyolcat a legutóbbi órában. A bányában még háromszázhatvannyolc ember van bezárva. A bányatársaság vesztesége körülbelül egy százezer font sterling. A kardiiffi polgármester megindította a segítségalapra a gyűjtést. György király és az új connaughti hercegi pár elhatározta, hogy a közönséget egy silíng belépődíj ellenében, amely a kardiiffi szerencsétlen családok segítésére fog szolgálni, beengedik a nászajándékok megtekintésére.

Általános gyász van Angliában. A középületeken félfárbóca eresztették a lobogókat, a mulatóhelyek tegnap be voltak zárva, zene sehol sem szólt. Országszerte megindult a gyűjtés és már eddig is rengeteg összeg van együtt a bányakatasztrófa özvegyei és árvái számára.

— Tisza István gróf diszoklevele. Tisza István grófnak szánt diszoklevél, amely Debrecen város diszpolgárává történt megválasztását tartalmazza, már elkészült s így azt nemsokára nagy küldöttség fogja fölvenni Tisza István grófnak. Az átadás időpontját még nem állapították meg.

Egy tisztviselő borzalmas halála

Öngyilkosság vizzel töltött fegyverrel

Fővárosi tudósítónk jelenti: Ma reggel 6 órakor hatalmas fegyverdörrenés riasztotta fel az Erzsébet-körut 1. szám alatt levő bérlapota lakóit. A II. emelet 36. számú lakáshoz vezető folyosón a félreeső helyen egy szerencsétlen ember vetett véget életének borzalmas módon. Az öngyilkos magasrangú hitelszövetkezeti tisztviselő véres tragédiájáról tudósításunk a következőket jelenti:

Hajótörött élet volt Mészáros Kálmán 39 éves tisztviselő élete, aki még pár évvel ezelőtt az Országos Központi Hitelszövetkezetnél töltött be magasabb pozíciót. Részint betegeskedése, — gyomor baj kinozta — részint éjszakázó élete miatt pár évvel ezelőtt meg kellett válnia a szövetkezettől, amely pár ezer korona végkielégítéssel elbocsátotta. Azóta Mészáros Kálmán az itálnak adta magát, ami megbillent testi és lelki egyensúlyát még jobban megbontotta. Azt a néhány ezer koronát, amit végkielégítésként kapott, elég rövid idő alatt felélte és csüggedten nézett a fenyegető nyomoruság napjai elé.

Bátyja és elhunyt édesatyjának, aki jogügyi előadó volt, előkelő kisújszállási rokonsága egy-kétszer, így nemrégiben is megpróbálta talpraállítani az örvény felé zuhanó embert, aki mind jobban a szesz mámorában keresett menedéket önmaga ellen.

Az utóbbi időben mintha összeszedte volna minden megmaradt energiáját, ki akart menekedni az anyagi gondok hinárijából és állás után lótot-futott. Minden nap új csalódást hozott azonban számára. Az öngyilkosság gondolatával már két hónappal ezelőtt kezdett foglalkozni. Gyakran mondogatta lakásadónőjének, özv. Schütt Károlynénak, akinél már három éve lakott:

— Meglátja, nagyságos asszonyom, hogy végezni fogok magammal.

Schüttné, aki nagy szeretettel bánt a meghasonlott emberrel, tréfásan felelt neki:

— Csak azután be ne vérezze a lakást, Mészáros ur!

Mészáros mosolyogva válaszolta, hogy vigyázni fog. Schüttné nem vette komolyan az öngyilkossággal való fenyegetődzést. Megszokta már, hogy a lakója, ha rossz napja volt, mindjárt a halált emlegette.

Mészáros tegnap nagyon leverten érkezett haza. Schüttné kérdésére elpanaszolta, hogy nem sikerült neki semmi és minden azt akarja, hogy véget vessen a hányódásának. A képviselőházban járt valami állás dolgában, de kedvezőtlen elintéztést nyert az ügye.

Délután elment hazulról és valószínűleg egész nap ivott. Az éjszakát is átvirrasztotta és csak reggel félhat óra tájban tért lakására, hogy véghez vigye sötét tervét. A lakásban a falat két Werndl-fegyver diszítette. — Az egyiket elakasztotta a szegről, a csövet megtöltötte vízzel és eldugaszolta, aztán úgy, ahogy hazajött, kiment a folyosóra nyíló illemhelyre, leült, a csövet az arcához szorította és valószínűleg a lábával sütötte el a fegyvert. A vízzel megtöltött puska borzalmas pusztítást vitt végbe.

A löveg szétroncsolta a fejét és szinte a

felismerhetetlenségig összetörte az arcát. — Borzalmas vértócsában hever a Werndl-puska a szörnyen megcsontított holttest mellett. Így találta az életének szörnyű véget vető embert Blasko János közrendőr, akit a megrettent Schüttné hivatott fel a posztjáról.

Schüttné és vele élő fiát rendkívül leverte a véres esemény.

Concours Hippique Debreczenben

— Harmadik nap —

Pompás idő kedvezett a Concours Hippique harmadik napjának. Szélesend, verőfény egész nap, mintha csak a természet is ünnepi köntöst öltött volna, hogy a mai nap előkelő színvonalát emelje. A társaság színe-java jött össze délelőtt az üggetőpálván, hogy az „Urhölgyek kocsiversenyé”-ben gyönyörködjenek. Délután pedig a nézőközönség a pályákat teljesen megtöltötte. Legtöbben a pályán költötték el ebédjüket is. Így igen kedélyes társaság verődött össze a pálya szélén sátoztott ütött lacikonyhában, ahol *Mom Miguel* braganzai herceg vezérlete alatt költötte el ebédjét egy előkelő társaság.

— Töltött káposztát kérünk! — rendelte a menüt a közkedvelt *Eszterházy Pál* gróf. S a gróf urnak annyira izlett a szokatlan menü, hogy megismételtette:

— Nocheinmal!

A mai eredmények a következők:

I. *Urhölgyek kocsiversenye*. 1. *Vecsey Zoltán Miss Gladys—Miss Jaco*, hajtotta *Streicher* Andorné. 2. *Báró Sennyei Béla Puskás—B. Lucidán II.*, hajtotta *Sennyei Mária* bárónő. 3. *Báró Sennyei Béla Zsoldosné—Libelle*, hajtotta *Sennyei Ilona* bárónő.

II. *Női fogatok díjazása*. 1. *Telegdy Lászlóné Kedves—Rózi—Csalfa—Lila*. 2. *Id. gróf Wolkenstein Oswald Csillag*, hajtotta *Sennyei Ilona* bárónő. 3. *Gróf Dessewffy Miklósné Pávi Cincár*. 4. *Báró Sennyei Béla Rigó—Mérgecs*, hajtotta *Sennyei Mária* bárónő. 5. *Streicher Andor Gyurka—Clarisse*, hajtotta *Streicher* Andorné. 6. *Geiger Hilda Dorka—Scambi. Than Ilonka Radetzky József* hadnagy fogatával és *Berenczei Kovács Sándor* né emléktárgyakat kaptak.

III. *Díjugratás*. Díj 4000 korona és tiszteletdíjak. 1. *Éder Rezső* őrnagy 2. honvédtus. ezr. id. p. k. *Teresi*, Lovagolta *D'Orsay* Ede főhadnagy. 2. *Keresztes Ákos* hadnagy id. fek. h. *Pierrot*, Lovagolta a tulajdonos. 3. *Rapaics Dezső* főhadnagy 1. honv. husz. ezr. 6 é. p. h. *Rokoko*, Lovagolta *Vessel Leó* főhadnagy. 5. *Báró Baich Péter* főhadnagy 6 é. p. k. *Czulipinder*, Lovagolta a tulajdonos. 6. *Báró Baich Péter* 6 é. sp. h. *Jumper Fool*, Lovagolta a tulajdonos. 7. *Kardosony Pál* főhadnagy 5. honv. husz. ezr. id. sz. h. *December*, Lovagolta a tulajdonos. 8. *Órgróf Pallavicini Antal* főhadnagy 8. husz. ezr. id. sp. k. *Rózi*. 9. *Gróf Wolkenstein Oswald* főhadnagy 7. husz. ezr. 6 é. s. h. *Remek*, Lovagolta a tulajdonos. 10. *Gróf Tarnowski Zdzislaw* id. p. k. *Timian*, Lovagolta *Dobrzanski Roman* lovag. százados.

IV. *Horse Show*. Díj 500 korona. 1. *Gróf Andrássy Géza* 4 é. s. k. *Becses*. 2. *Horthy István* alezredes 13. husz. ezr. 4 é. s. k. *Váltó*. 3. *Gróf Eszterházy Pál* 3 é. p. k. *Liselotte*.

Ezt követte a díjkiosztás, három napi eredmény nyerteséi részére, melvél *Dom Miguel* braganzai kir. herceg teljesítette a védnöki tisztet.

Holnap a hortobágyi kirándulás foglalja le a Concours Hippique rendezőségének idejét és ügybuzgóságát.

A különvonat a nagyállomásról délelőtti pontban 10 órakor indul. Visszaüvetel a Hortobágyról Debreczenbe délután 4 órakor.

Színház

HETI MŰSOR:

PÉNTEK: *Tatárjárás*, operett. (C bérlet.)

* A „*Tatárjárás*“ felújítása. (A színházi iroda jelentése.) Pénteken f. hó 17-én a „*Tatárjárás*“, Bakonvi Imréné és Kálmán Imréné az egész kontinentet diadallal bejárt operettje kerül előadásra a debreceni színházban. Ez a parádés operett, melynek reprise már teljesen készen áll, a következő szereposztással jut színre: Lohonyay altábornagy — Fehér Gyula, Treszka, leánya — Bányai Irén, Riza báróné — Nagy Aranka, Kapitány — Nagy Sándor, Lörenthey főhadnagy — Oláh Gyula, Elekes hadnagy — Kormos, Wallerstein, tartalékos hadnagy — Szalai Gyula, Mgyoróssy önkéntes — Borbély Lili, Szakaszevető — Váradi Márton, Bence — Madas, Gerő, intéző — Vándory. A kedvelt operett előadása iránt, olyan széleskörű érdeklődés van a közönség körében, hogy már napok óta keresik a jegyeket, a „*Tatárjárás*“ előadására, úgy hogy, aki még jó helvet akar magának biztosítani, annak idejében kívánatos erről gondoskodnia. A pénztár már árusítja a jegyeket.

* A „*Bella*“ premierje. (A színházi iroda jelentése.) A színtársulat személyzete már megtartotta az első házi főpróbát a „*Bella*“-ból. A szombati bemutató, mely különleges szenzációnak ígérkezik, ép úgy érdekelné fogja a közönséget, mint tavaly a „*Györgyike drága gyermek*“, bár azt mondják, hogy e művével a jeles szerző még előbbi műveit is túlszárnyalta. A darab tárgya rendkívül érdekes, helyzetű és bonyodalma teljesen újszerű, eredeti. A harmadik felvonás színhelye pl. az Opera. Puccini „*Tosca*“ c. operáját játsszák, miközben a cselekmény folyik. Az előadás A) bérletben kerül először színre. Jegyek a premierre már ma válthatók.

* *Műsorhírek*. (A színházi iroda jelentése.) Vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal ötödször kerül színre a „*Támlásszék 10. sz.*“, amelynek mulatságos bonyodalma, sok kedves ének- és táncszámain pompásan mulatott a közönség, s ez indította az igazgatóságot arra, hogy e kitűnő darabot most vasárnap délutánra, mérsékelt helyárrakkal is kitézze s ezáltal azoknak, kiknek az eddigi 4 esti előadásokon erre nem volt alkalmuk, hozzáférhetővé tegye. A mérsékelt helyáru jegyeket már árusítja a pénztár. — Vasárnap este kisbérletben Csepreghy Ferenc soha el nem avuló népszimüvét, a „*Sárga csikót*“ adják. Erre az előadásra földszinti és emeleti közép páholyok és elsőrendű támlásszékek, az első sortól kezdve kaphatók. A darab gondos és elsőrangú kiosztásban kerül a közönség elé, s hogy mennyire nem avult, azt mutatja az is, hogy a párisi mozgófénykép-társaság is felvételeket készített róla Kolozsvárott, mely felvételeket, a Tiszába forduló csónak jeleneténél, egy sajnálatos szerencsétlenség szakított félbe. A darab előadására jegyek válthatók a pénztárnál.

* *Égész Debrecen* lázban várja az Apolló-színház ma esti előadását, hogy megláthassa saját magát vásznan. Ugyanis ma mutatják be először a Concours Hippique első napi felvételeit. Ezenkívül közkívánatra „*Pompeji utolsó napjai*“ van műsoron, mely kép egyik bálmulatból a másikba éti a szemlélőt.

HIREK

— A király a lipcsei-csata emlékének leleplezésén. Bécsből táviratozzák: A Schwarzenberg-emlék előtt ma diszes ünnepet tartottak a lipcsei csata emlékére, amelyen részt vett a király, a Bécsben időző királyi hercegek, a tábornoki kar és nagyszámu katonai csapatok. A király maga tett az emlékmű talapzatára nagy babérkoszorút ezzel a fölrással:

Schwarzenberg Károly hercegnek, a dicsőséges tábornagnak I. Ferenc József.

Ezután a kivonult katonaság husz díslövést tett, és ez alatt az idő alatt a király feszes vigyázz! állásban szalutálva állott az emlék előtt.

— *Fejérváry Géza báró beteg*. Bécsből táviratozzák: Fejérváry Géza báró, a magyar királyi testőrség kapitánya néhány héttel ezelőtt megbetegedett. Régi csuzos bánalmi ujtak fel és döntötték ágyba a nyolcvan esztendő katonát, akinek betegségéhez tüdőgyulladás is járult. Fejérváry Géza állapota az utolsó napokban aggasztóan súlyosra fordult. A király nagy részvéttel van beteg gárda-kapitánya állapota iránt és naponta többször érdeklődik iránta. Herczel báró professzor több ízben volt Bécsben és a gyógykezelés az ő irányításai szerint történik. Burián báró, akinek a felesége Fejérváry leánya, családjával együtt állandóan a nagybeteg mellett tartózkodik.

— *Debreceniek a beregi főispán beiktatásán*. Beregszászról táviratozzák: Buttykay Ferenc földbirtokost e hó 15-én, szerdán inaltálta Beregvármegye törvényhatósága. Fényes ünnepségek keretében foglalta el az új főispán hivatalát. A vármegye urai pompás fogatokon, diszmagyarba öltözve küldöttségileg mentek a szomszédos Mezőkasszony községbe, hol a főispán régi kuriája van, hogy őt a diszközgyűlésre meghívják. Hosszú kocsisorban — lovasbandériummal az élén — érkezett meg a főispán a vármegye házhhoz, hol a vármegye teljes törvényhatósága s a szomszédos Szabolcs-, Szatmár-, Ung-, Máramarosmegyék küldöttségei főispánjaik vezetésével, majd Baltazár Dezső dr. debreceni püspök és Papp Dániel munkács görög katolikus püspök fogadták. A szokásos székfoglaló után Gulácsy István, a régi alispánnak a III. vaskorona-rendet nyújtotta át a főispán lelkes fogadtatás mellett. A küldöttségek fogadtatása után 400 terítékű bankett volt. A főispánné B. Horthy Margit a hölgy-vendégek tiszteletére külön ebédet adott. Este a Casino összes helyiségeiben koncert volt majd tánc, melyen a vármegye egész intelligenciája részt vett. Az ünnepséghez főleg a Buttykay-, Lónyay-, Szentpály-, Horthy-, Bay- és Urav-családok szerepeltek nagy számmal! Debrecenből Baltazár Dezső dr. püspökön kívül Uhlarik Béla máv. üzletvezető és Buttykay Tibor hivatali titkár voltak jelen.

— *Magyar kínai külmisszionáriusnő Debreczenben*. Érdekes vendég érkezik hozzánk a jövő hét folyamán, hétfőn, október 20-án. Kunst Irén, a legelső magyar kínai külmisszionáriusnő, ki miután hosszú és küzdelmes éveket töltött a mennyei birodalomban s ott átélte a nagy forradalom borzalmait, — most pihenni rövid időre visszatért szülőföldjére, hazánkba. Am itthonléte idejét sem tölti tétlenül. Körutat tesz a nagyobb magyar városokban s ott ismerteti a kínai külmissziót s általán az ottani állapotokat, a maga küzdelmes munkáját, sikereit. — Ezek lesznek a tárgyai debreceni előadásának is, melyet minden belépődij nélkül, október 20-án, hétfőn délután 5 órakor tart meg a főiskolai oratóriumban (II. emelet). Felhívjuk e nagy jelentőségű s kedves vonatkozásokkal gazdag előadásra olvasóink figyelmét.

Hideg van! Gyermekkabátok 5 koronától, Reichmannál, Piac-u. 85.
Gyermekruhák . 2 koronától,
Bluzok, pongyolák minden árban Szörmegarnitúrák partieban. ::
Royallal szemben.

— **Ujfalussy Dezső dr. beiktatása.** Megirtuk, hogy Ujfalussy Dezső dr. szabócs-megyei főispánnak beiktatása e hó 21-én lesz Nyíregyházán. Debrecen város tanácsa mai ülésén kimondta, hogy a beiktatáson képviselteti magát és pedig Kovács József polgármester, Szabó Kálmán tb. főjegyző, Medgyaszay Miklós, Tóth Emil dr. tanácsnok, Szabó Elek tb. tanácsnok és Tatay Zoltán dr. jegyző által.

— **Uj tengeralatti naszádok.** Bécsből jelentik: A tengerészeti vezetőség új tengeralatti naszádok építését rendelte el. A mostani tenger alatt járó naszádok — hat darab van a monarchiának — 240 tonna vizet szorítanak ki és darabonként két és fél millió koronába kerültek. Az új tengeralatti naszádok 6—700 tonnások lesznek és negyedfél millióba fognak kerülni.

— **Készületek az egyetemi alapkő letételre.** A tanács mai ülésén szóba került, miként díszítsék az utcákat, házakat, K. Tóth Mihály dr. kulturatanácsnok javasolta: hívja föl a tanács a háztulajdonosokat, hogy lobogózzák föl házaikat, szőnyegekkal díszítsék ablakaikat. A gázlámpákat és villamos oszlopokat díszítsék virággirlandokkal, ami Dénes Elemér főkertész terve szerint 1700 koronába kerülne. A tanács az erre vonatkozó javaslatokat kiadta a rendező bizottságnak.

— **Merénylet a szász király ellen.** Drezdából táviratozzák: Drezdában tegnap letartóztattak egy idegent, mert azzal gyanúsították, hogy merényletet akar elkövetni a szász király és Cirill nagyherceg ellen. Az idegenről megmozásakor találtak egy revolvert hat töltéssel és egy élesre fent tört. Még nem állapították meg, hogy az idegen kicsoda. — A rendőrség az esetről elterjedt hírt azonnal megcáfolta, úgy látszik, a nyomozás érdekében. A ma érkezett táviratok azonban a merénylet hírére igaznak mondják.

Drezda, október 16. A rendőrség már megállapította a tegnap letartóztatott diák személyazonosságát, de a vizsgálat érdekében, amelyet nagy apparátussal folytatnak, sem a letartóztatott nevét, sem nemzetiségét nem árulják el. Csupán annyit jelentenek ki, hogy a letartóztatott diák nem orosz származású.

Drezda, október 16. Drezda és Lipcse pályaudvarait szigorúan ellenőrzik. Az Oroszországból jövő utasoknak igazolniuk kell magukat.

— **Téli hideg a Balatonon.** Siófokról jelentik: Verőfényes napok után az egész Balaton mellett hirtelen hidegre fordult az idő és három nap óta valóságos téli hideg van. Az éjjeli fagy is volt és a kisebb állóvizek befagytak. A fagy nem okozott kárt, de a kukoricaszedést és a szüretet hátráltatja.

— **A tokaji szőlőtermés.** Sátoraljaújhegyből jelentik: A Hegyalján megkezdődött a szüret. Bár a mennyiség jóval alatta marad a tavalyinak, de a minősége a bornak jobb lesz, mint a múlt évi.

— **Az Uránusban** tegnap este nagysikerrel bemutatott műsor ma utoljára látható, mely a következő: 1. Caveri-folyó, csodás természeti felvétel. 2. Szóktetés mexikóban, színmű. 3. A nagybácsi nem szereti az autót, humoros, 4-5. Merész ugrás, cow-boy dráma 2 felvonásban. 6. Hindu ünnep, színes ismeretterjesztő felvétel. 7-8-9. Maxi párbaja, 3 felvonásos vígjáték, főszereplő Max Linder. Előadás kezdete 6 órakor, folytonos bemenettel, utolsó bemenet fél 10 órakor. Rendes helyárák. Bérlet, tisztviselő- és trafik-jegyek érvényesek.

— **Leány-kabátok és leány-ruhák** óriási választékban Halmágyinál.

— **Ujabb koleraesetek.** A fővárosban az utóbbi napokban két újabb koleraeset fordult elő. Lippai József 29 éves fiú a Dunagőzhajózási Társaság „Alkotmány” nevű gőzörsén jött Budapestre és tegnapelőtt kolera-gyanus tünetek között megbetegedett. Kórházba szállították és ott megállapították, hogy koleras. A hajó Zimonyból jött. — Huppauer Boldizsár 25 éves napszámos, aki egy uszályhajón az Alsó-Dunáról jött, 13-án lett rosszul és a kórházban nála is kolerát állapítottak meg. Ma már mindkét beteg jobban van. Ma délelőtt a Veres Pálné-utca 32. sz. házban a Vendégölsök ipartestületének munkásközvetítőjében kolera-gyanus tünetek között rosszul lett egy munkás. Átszállították a járványkórházba. — A belügyminisztérium közlése szerint a temesmegyei Delibáton 1. Gáján 1. Gerebencen három újabb koleras megbetegedés van.

— **Vasuti katasztrófa.** Londonból jelentik: Tegnap St. James állomásról Liverpool mellett két expresszvonat összeütközött. Hat ember meghalt, huszonhárom megsebesült. A sebesültek között van két magyar is, Unoka Mike, aki fején és kezén sebesült meg könnyebben és Unoka Imre, akinek az orrát szelte le az összeütközés.

— **Tolvaj majoros.** Sipos Imre ebesi gazdálkodó majorosát: Czeglédi Zsigmondot és nejét tetten érte, mikor terményeit megdézsmálták. A csendőrség a nyomozás során megállapította, hogy a kiváló majoros-pár mintegy év óta folytatja a meg nem engedett dézsámát. A tolvajlás miatt a csendőrök jelentést tettek az ügyészségnek is, ahol a vizsgálatot folytatathatják. Czeglédi különféle bűnéért már öt évi fegyházat ült.

— **Mennyibe került a balkán háború?** Egy francia nyelven megjelenő szaloniki lapban a következő kimutatás jelent meg a balkáni háború költségeiről: Görögország 279 milliót költött szárazföldi hadseregére, 32 milliót a haditengerészetre és 18 milliót egyéb kiadásokra, összesen 349 milliót. Ebben az összegben nincs benn az elesettek családtagjainak és a sebesülteknek kifizetett összeg. Szerbia 227 milliót költött a hadsereg élemezésére, 26 milliót a tisztok és tartalékosok zsoldjára, 66 milliót a közkatona zsoldjára és ruházatára, 118 milliót hadianyagok beszerzésére, 32 milliót kocsik, lovak beszerzésére és végül 9 milliót egészségügyi költségekre. Összesen 574 milliót. Montenegró összesen 100 milliót költött a háborúra. A balkáni államok között a legnagyobb összeggel Bulgária szerepel, amely 324 milliót költött a hadsereg élemezésére, 90 milliót a tisztok és tartalékosok zsoldjára, 77 milliót fegyverekre és ruházatra. 11 milliót hadianyagok beszerzésére és 33 és fél milliót egészségügyi szolgálatra. Összesen 776 milliót. A négy balkáni szövetséges háborús költsége tehát körülbelül 1840 millió frankra emelkedett. Törökország költségei 900 millió frank körül forogtak. Az első balkáni háború összes költségei tehát majdnem három milliárd frankra rugtak.

— **Halál az ütközők között.** Megrendítő szerencsétlenség történt tegnap éjjel a debreceni pályaudvaron. Fekete János segéd-fékező a Szatmár felé induló 1712. számú személyvonat szerelvényét akarta rácsatolni az indulásra kész vonatra. Mikor azonban a mozdony a lökéseket megadta, nem várta be az ütközők erejét, hanem közéugrott a két ütközőnek. Kissé megkésett az ugrásban, a két kocsi ütközője közé került s oly erős nyomást kapott, hogy valósággal összepréselték a vaskarok. Pár perc múlva már ki is szenvedett.

— **Szombaton délután 3 órától 6 óráig** félhelyáru gyermek-előadás lesz az Uránusban, mely alkalomra az Uránus-színház igazgatója nagy gondnal és körültekintéssel állította össze a műsört.

— **Sirius jósol.** A jó öreg Sirius ezt jósolja legujabban: November hó 1-től kedvező, szép enyhe napok várhatók, itt-ott esővel, sőt egyes helyeken: zivataros esőt is fognak jelezni. November hó 8—10-én derűs napokra számíthatunk, amelyek elég szépnek és kedvezőnek ígérkeznek. A földművelő emberek figyeljenek arra, hogy minden perccel fel kell használni, hogy munkájukat bevégezhessék, mert e hónap is elég szeszélyes lesz; nagyobb esők, éjjeli fagyok és hó, csapadék, illetve kisebb havazások várhatók. December kevés esőzést és havazást ígér, de sok ködben is lesz részünk, amely már november hóban is több helyen át fog vonulni; december hó 1—8-ig hideg idő, 8—12-ig nagy köd, 14—20-ig hideg idő, 22-től ködös, nedves, hideg idő, itt-ott hócsapadékkal. Miért ne jegyezhesse meg magának? Jöjjön, ami jön, Sirius bécsi vigan fog jósolni tovább. Én titokban megvallom, hogy hiszek neki, mert a kabátom gombjain számoltam ki, hogy higyjek, ne higyjek. A mult héten leszakadt róla egy gomb és a hanyag szobalány máig sem varta fel s így az jött ki, hogy higyjek. No majd adok a szobaleánynak, csak tegyen boldondá Sirius!

— **Öngyilkos kocsis.** Hajdunánásról jelentik: Szendrei József hajdunánási kocsis, aki már hónapok óta buskomor volt, az éj folyamán az istálló gerendázatára felakasztotta magát. Mire észrevették, halott volt.

— **A tifusz Trencsénben.** Trencsénből jelentik: Trencsén vármegye közigazgatási bizottsága e hónap 14-én tartotta havi ülését. A vármegyei főorvosnak az ülésen fölolvastott jelentése szerint a trencsényi honvédkasznányában dühöngő tifuszunk még mindig 76 súlyos beteget van, 26 honvéd pedig megfigyelés alatt áll. A város polgári lakosságában csak egy tifusz megbetegedés fordult eddig elő.

— **Elütötte a szekér.** Szász Katalin 68 éves szakácsnő ma délután a Péterfia-utcán akart az ellenkező oldalra jutni. Amint a járdáról a kocsiútra tért, szembejött vele egy szekér, mely elől kitérni nem tudott s a jármű elütötte. A fején súlyosan megsérült. A mentők beszállították a kórházba.

— **Felakasztotta magát.** Bör József 50 éves dohánygyári felügyelő ma virradóra Timár-utcai lakásán felakasztotta magát. Hajnalban óvatosan kilopozott a lakásból a konyhából kötelet kerített s egy szegre hurkot vetett magának. Szürkeütkör neje vette észre öngyilkosságát, levágta urát a kötélről, de már nem volt benne élet. Régióta idegbeteg volt s az orvosok nem tudták gyógyítani bajából, emiatt követte el végzetes tettet.

— **Vérfertőzés és gyermekgyilkosság.** A trencsényi megyei Aorócon a mult év májusában özv. Roth Salamonné huszonegy éves Janka leánya fiugyermet szült, akit nyomban a szülés után Ignác nevű bátyjával, aki a leány vallomása szerint a csecsemő apja volt, borzalmas módon ölt meg. A testvérpár ugyanis elvágta az újszülött nyakát, majd piszkos rongyokba csavarta a holttestet és elásta a disznóól közelében. A hullaszagra öt nap múlva kutyák gyülekeztek az elásott tetem köré és kikaparták a földből. Roth Ignác megszökött, a trencsényi esküdtszék elé telhet, amely ez ügyben ítélni hivatott volt, egyedül Roth Janka és édesanyja, Roth Salamonné kerültek bünpártolás címén. Az esküdtek Roth Salamonné és Roth Jankát szándékos emberölés büntetésében találták vétkesnek s a verdikt alapján a bíróság az anyát három havi fogházra, a leányt egy havi fogházra ítélte. A Kuria ma ezt az ítéletet helybenhagyta.

— **Csak Török-pezgőt igyunk,** minden jobb üzletben kaphatja.

85. **Iskolakötények, Csipkeáruházában, Sas-u. 4.** Telefon 12-50

— **Eltemetett munkások.** Brüsszel táviratozzák: Leraing mellett egy kőszénbányában óriás kötömeg szakadt le és maga alá temetett hat munkást. Három munkás azonnal meghalt, a másik három súlyosan megsérült.

— **Elfogott kivándorlási ügynökök.** A rendőrség letartóztatta Klein Dezső ügynököt, aki Klein Izidor Szatmár-németiben katanáskodó rokonával kivándorlókat toborzott a megyében és átcsempészte őket a határon. Klein Izidort a katonai hatóság vonja felelősségre.

— **A merész ugrás.** Rendkívül érdekes és értékes képet mutatott be tegnap az Uránus-színház. A kép címe „A merész ugrás” cowboy dráma s amerikai legszebb részén, a cowboyok hazájában játszódik le. Nagy sikere volt a Maxi párbaja című 3 felvonásos vígjátéknak is, melyben a főszerepeket Max Linder, a legötletesebb mozi-színész játszotta. A csodásan szép két sláger képek ma utoljára kerülnek bemutatásra este 6 órától folytatólagosan, mert szombaton már ismét új műsort mutat be az Uránus.

— **Menyasszonyi, névnapi és mindenféle alkalmi ajándéktárgyak, jó és olcsó kivitelben Mentze Henrik** áruházában kapható Piac-utca 38. sz.

— **Pofonok a takarékpénztárban.** Fehérgyarmatról jelentik: Dr. Gárdos Rezső körorvos az itteni Népbank volt igazgatója és Lőrinc József, a bank főkönyvelője között régóta ellenséges viszony van. A volt igazgató egy betétösszegért elküldötte kocsisát a bankba. Az összeget a könyvelő nem akarta kifizetni, mert a felmondás nem szabályszerűen történt. A volt igazgató erre elment az intézetbe és hevesen kikelt a könyvelő eljárása ellen.

— **Micsoda rend van itt. Mért nem fizeti ki a betételeket?** — mondotta és a betétkönyvet a könyvelő szeme közé vágta.

Lőrinc József főhíborodásában kétszer arculütötte a volt igazgatót, majd pedig kitusította a helyiségből.

— **Concours Hippique**ről pillanat-felvételek, képeslapok és fényképnagyítások kaphatók Balkányi fényképésznél Piac-utca 46. sz. a. Békés Lajos mellett.

— **Öngyilkos színésznő.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A Munkácsy-utca 5. számú ház II. emeletén, Deutsch Béla malátagyáros lakásán, tegnap este öngyilkos lett egy feltűnő szépségű leány, Fehérvár-Schaller Juliska színésznő. Schaller Juliska székesterhárvári születésű és színészi nevének is ezért választotta a Fehérvári nevet. Színpadon nem szerepelt, nem is volt rá sem szüksége, sem ambíciója. Elegánsan élt a Nagy János-utca 32. számú házban, ahol a III. emeleten volt háromszobás lakása ugyanabban a házban, ahol Bárczy polgármester és Lónyay Gábor gróf lakik. A huszonnyolc éves nőnek Deutsch Béla volt a barátja s a dúsgazdag gyáros gondoskodott róla, hogy kényelmesen, előkelően élhessen. Tegnap este negyednyolckor Schaller Juliska fönn tartózkodott a gyáros lakásán, féltékenységi jelenetük támadt s a csapzott idegzetű, hisztérikus nő előkapott egy játékpisztolyt és mellbe akarta löni magát. A golyó azonban vállába ment s ugylátszik, a tüdőt is érte, mert a Park-sznanatóriumban, ahol Hüttl tanár kezeli, folyton vért köp. Állapota veszedelmes, kihallgatni még nem lehetett. A sznanatóriumban Schaller Juliska csak ennyit tudott mondani:

— Magam szántából követtem el...

— **A szörnyeteg.** Pétervárról táviratozzák: Moszkvában letartóztatták egy rossz hírű háznak Maleczki nevű tulajdonosát, aki tízenegy nő ellen merényletet követett el, azután egymásután megölte őket.

— **Solingeni és angol acél zsebkések,** ollók, borotvák és nyíró készülékek olcsó szabott árakon **Mentze Henrik**-nél Piac-utca 38. szám.

— **Női felöltők angol-kelméből** minden divatszínben 14 korona Halmágyinál.

— **Elégett az apja miatt.** Makórol táviratozzák: Garay János Jómódu püspöklelei gazda néhány hónappal ezelőtt ivásnak adta magát és emiatt állandó civódásban élt feleségével. Tegnap este megint részegen állított be és feleségétől pénzt követelt. Az asszony ezt megtagadta, mire a feldühödött ember a lkaásból az udvarra kergett azzal, hogy ott öli meg, ahol eléri. A nagy lármára a szobában fölébredt a házaspár egyetlen négyéves fiacskája és gyujtót gyujtott. Az álmos gyerekek azonban kiejtette kezéből a gyujtót, mely az ágyra esett. Az ágyonemű azonnal tüzet fogott és meggyuladt a kis fiu inge is. A részeg apa nem törődött a siklotzással, hanem tovább üldözte az asszonyt. Csak akkor kapott észbe, amikor a szoba ablakán kicsapott a láng. A zsüfök ekkor berohantak a szobába, de már csak a gyermek szénné égett holttestét találták meg.

— **Tagad a gyanúsított rablógyilkos.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A rendőrség letartóztatta a napokban Éder József huszonkilenc éves rovottmultu bádogost, akit Smidt Micinek meggyilkolásával gyanúsít. A letartóztatást egy átirat előzte meg, melyet a bécsi rendőrség küldött a budapestinek, melyben bizalmasan értesíti, hogy Éder József tudott a gyilkosságról, esetleg része volt benne. A budapesti rendőrség napokig figyeltette Édert, akit letartóztattak. A rendőrség ma délelőtt kihallgatta a gyanúsítottat, de az tagad. A rendőrség elküldte Bécsbe Éder fényképét s a rendőrigazgatóságtól már meg is érkezett a válasz, hogy egy rendőrtisztviselő érkezik Budapestre a vizsgálat irataival és ki fogja hallgatni a gyanúsítottat.

BORBÉLY LILI-SZELET GESZTENYE-PÜRÉ KROKANBUS

:: ujdonságok ::
megrendelhetők

M A R X cukrászdájában.

Csapó-utca 18 és a színházi buffetben.
Telefon 866

TÖRVÉNYKEZÉS

§ **Justh Gyula hazaárulási pere.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A budapesti esküdt-bíróság dr. Mikovich Lajos táblabíró elnöklésével ma tárgyalta azt a rágalmaszi sajtópert, amelyet Justh Gyula indított dr. Pálvi Ede, a „Budapesti Napló” főszerkesztője ellen azért, mert Pálvi több cikkben azt írta róla, hogy „hazaáruló és politikai szegénylegény”. A tárgyaláson megjelent személyesen Justh Gyula is, ügyvédje, dr. Györfly Gyula társaságában. Dr. Pálvi Ede pedig védőjével, dr. Csányi Gusztávval jött el a tárgyalásra. Justh Gyula három cikket inkriminált és pedig az 1911. december 3-án, az 1912. február 20-án és február 21-én megjelent cikkeket, amelyek „Leleplezett hazaárulás”, „A hazaáruló Justh-párt”, „A provizórium hazaárulása”, „A nemzetiségi és szocialista választójog”, „Justhék és Jellasics” címek alatt láttak napvilágot Pálvi lapjában. A bíróság nem engedte meg a bizonyítást, mire az esküdtek büntőnek mondták ki Pályit és a bíróság 2 havi fogházra és 600 korona pénzbüntetésre ítélte.

§ **Diszkrét kölcsönök.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Meg kell adni, hogy Fröhvirth Lukács, bárha egyszerű lakatossegéd, egészen ügyesen, akárha tanult jogász lenne csinálta a dolgát. Udvarolt a szomszédságában lakó leánynak, elcsavarta a fejét s már négy nappal ismeretség után apró kölcsönökért fordult a szép leányhoz, akinek volt néhány száz koronája. A legénynek már 300 korona körül járt az adóssága, mikor a hölgye szorongatni kezdte:

— Mi lesz a pénzemmel?

— Majd a lakodalmam után fizetek — felelte.

— De mikor lesz az?

— Amikor — kellemeteskedett Fröhvirth — magácska akarja.

A kis Franciska megértette a finom cél-

zást s ettől fogva mindenből. Fröhvirtnak egész viselkedéséből azt következett, hogy kettőjük közül férj és feleség lesz. De családott. A csalfa legény faképnél hagyta. Erre följelentette házasságszédelgésért s a törvényszék Fröhvirthez ma vont a feleletre. Miután a tényállást tisztázták, dr. Szilassy Pál kir. ügyész — azzal a jogi megállapítással, hogy a vádlott nem a házassági ígérettel csalta ki a pénzt, hanem már csak a zugolódo hitelezőt áltatta — elejtette a vádat. Erre a bíróság is megszüntette az eljárást.

§ **A gyujtogató.** Krausz Gusztáv nádudvari birtokos földjén két év előtt kigyulladt az egyik buza asztag. A termés az Adria-biztosító társaságnál volt bebiztosítva s a kárt 4638 koronára becsülték. Természetesen a biztosítótársaság vizsgálatot követelt s ennek folyamán Juhász Molnár István bérsgazda bevallotta, hogy ő gyujtotta fel az asztagot. Azzal védekezett, hogy erre gazdája bérelte fel, hogy így jusson a biztosítási összeghez, mert a termés ez évben igen rosz volt. Majd sorra felvonultak a gazdaság alkalmazottai és előadták a tüzeset lefolyását. A védelem a tanuvallomások során főleg lélektani valószínűsítő körülményeket igyekezett szerezni a vádlott ispán előadásának támogatására. Az órákon keresztül tartott tanuvallomás után a tárgyaláson váratlan fordulatként az ügyész azzal az indítvánnyal állott elő, hogy esküdtbíróshoz tétessék át az ügy elbírálásra, s minthogy ezen indítvány hoz a védelem is hozzájárult, a törvényszék ily értelmű határozatot hozott. Szóval az esküdtek fognak dönteni afelett, vajjon ok nélkül, a saját elhatározásából, avagy felbujtásra követte el Molnár István a beismert tettet.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	895 —
Osztrák hitel	625.00
4 százas ékes koronajár. dé.	81.15
Allianz vasút	696.50
Jelzálogbank	424.50
Rimamurányi	680.50
Szalgotzsjai	7.0 —
Közüti vasút	644.50

Iránysat

Magánieszámitolási kamatláb:

Bécs 5 1/16 %, Berlin 4 1/2 % London —

Budapesti gabonátőzsde.

Sváry E. (Száraz és Könyg) sóbr. Diszománys távirati jelentése	
Búza májusra	—
októberre	10.44
1914. apr.	11.80
Rozs októberre	7.77
szepetemberre	8.77
Zab októberre	7.58
szepetemberre	—
Tengeri 1918. szepetemberre	7.24
máj	6.44

Készára ártartó.

Vidéki bankok fuziója. Szatmárról táviratozzák: A szatmári Általános Bank és az Egyesült Központi és Polgári Takarékpénztár fuzióra készül. A két intézet elvben már kimondotta a fuziót, amelyet mindkét bankra nézve egységes elvek alapján kíván létrehozni. Ezidőszerint egy bizottság dolgozik a státus megállapításán. Ennek a bizottságnak a tagjai: Versényi Tibor, az Általános Bank igazgatója, Ulrich Jenő, az „Debreceni Első Takarékpénztár” titkára, dr. Barabás Ferenc, az Egyesült Központi igazgatója és dr. Nagy Barna, ugyanazon intézet ügyésze. Elsősorban a Központi státusának megállapításán dolgoznak, azután vizsgálják át az Általános Bank anyagát. Ennek befejeztével fogja megállapítani a két bank, hogy melyik milyen tőkerészesedéssel fog az új alakulásban résztvenni. A személyi kérdésekre nézve már teljesen megegyeztek a fuzionáló intézetek. Az egyesülés, természetesen a „Debreceni Első Takarékpénztár” égisze alatt létesül, amely intézet a fuzió létrejötte esetén három millió korona hitelt bocsát az új bank rendelkezésére.

Fizetéseképtelenségek. A lécsi hitelezői védegyelet a következő fizetéseképtelenségeket jelenti: Hirschler és Lustgarten Nagykanizsa, Glasel József Zsolna, Pressburger Ferenc Kiskunhalas, Fazekas testvérek Szikszó (csöd), Breitner Salamon Budapest, Nepszínház-utca 22., Csinesák József Máté-

DALMA

Mint börtisztítót, pörsebéket, hájfényt, árdes és feltöredezett testbort megszüntet...

Pinosol

mely a kátrányt gyógyhatású alkotórészeit elszigetelve és a szagos, színező és ragasztó alkotórészeketől mentesítve, tartalmazza és a gráci dermatológiai klinika megfigyelései szerint hatásosabb, mint az officinális kátrányemlék.

Alkalmazható leginkább mint

folyékony Pinosol-szappan (1 K és 2 K 50 filléres palackokban hosszantartó készlet)

Aki pedig megszokásból a szilárd szappant előnyben részesíti, használjon

Pinosol-Boraxszappant (80 fillér) vagy **Pinosol-kénestejszappant** (90 fillér).

Bőrbajok és kiütések ellen az orvosok a szilárd 10%-os Pinosolszappant ajánlják (90 fillér).

Bővebbet a szappanokhoz csatolt ismertetés nyújt.

Fejmosásokhoz, hajhullás, korpásodás stb ellen a folyékony Pinosol-hajszappan szolgál, 1 koronás és 2 korona 50 filléres palackokban (hosszantartó készlet).

Kapható gyógyszerüzletekben, drogeriákban és illatszerekkereskedésekben.

Pinosolwerke G. Hell & Comp., Troppau
Wien, I., Helfferstorferstrasse II.

Debreczeni raktár: **Központi drogeriában Rex Ferenc és Társánál.**

Bőrtisztítatlanságokat

Pinosol

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a debreczeni kir. törvényszéknek 1913. évi 16873. számú végzése következtében dr. Farkas Ignác ügyvéd által képviselt Debreczeni Belvárosi Takarékpénztár javára 800 korona erejéig 1913. évi április hó 15-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 2822 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: cserép, téglák, szekér és egyéb ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a hajduszoboszlói kir. járásbíró 1913. évi V. 228. sz. végzése folytán 800 kor. tökékövetelés, ennek 1913. évi április hó 15. napjától járó 6% kamatai, 1/8% váltódíj és eddig összesen 96 kor. 56 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Hajduszovátón a Kőtelepi-dűlőben leendő megtartására **1913. évi október hó 17-ik napjának délutáni 1/2 órája** határidőül kifizetik, és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Hajduszoboszlón, 1913. évi október hó 3. napján.

Pál Ferenc, kir. bir. végrehajtó.

601. sz. 1913. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a debreczeni kir. törvényszéknek 1913. évi 16873. számú végzése következtében dr. Farkas Ignác ügyvéd által képviselt Debreczeni Belvárosi Takarékpénztár javára 800 korona erejéig 1913. évi április hó 15-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 2822 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: cserép, téglák, szekér és egyéb ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a hajduszoboszlói kir. járásbíró 1913. évi V. 228. sz. végzése folytán 800 kor. tökékövetelés, ennek 1913. évi április hó 15. napjától járó 6% kamatai, 1/8% váltódíj és eddig összesen 96 kor. 56 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Hajduszovátón a Kőtelepi-dűlőben leendő megtartására **1913. évi október hó 17-ik napjának délutáni 1/2 órája** határidőül kifizetik, és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Hajduszoboszlón, 1913. évi október hó 3. napján.

Pál Ferenc, kir. bir. végrehajtó.

Elismert legjobb motorok!

Messzemelő jótállás!

Kedvező fizetési feltételek!

Eredeti KÖRTING DIESELMOTOROK

álló- és fekvőrendszer.

Szivógáz és benzínmotorok. Benzin és nyersolajos oséplőgarnitúrák, magánjáróval is.

Meglepő újdonságok! Nyersolajmotorok Meglepő újdonságok gyújtófej, vízbefecskendezés és kompresszor nélkül.

GELLÉRT IGNÁC és TÁRSA

mérnöki iroda Budapest, V., Koháry-utca 4. sz.

Saját érdekében kérjen ajánlatot!

SCHÖN SÁNDOR

SAJÁT KÉSZÍTMÉNYŪ KEZTŪI

A LEGJOBBAK

HÁZTULAJDONOSOKNAK

Debreczeni lakbér-szabályzat	80 fillér
Házbér-nyugtakönyvecske	40 "
Házirend	40 "
Kapuczdula (minden helyiség részére)	10 "
Üres lakás bejelentési lap	10 "
Ismét kiadott lakás bejelentési lap	10 "
Építés engedély iránti kérvény	10 "
Lakhatási " " "	10 fillér

ért darabonként kapható

HOFFMANN és KRONOVITZ

könyvnyomdájában

DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 49.

Jó borok

1 liter Homoki vegyes 90 kor.
1 liter Asztali ó bor 1- kor.
1 liter Uri bor (ó rizling) 128 kor.
1 liter Szekszárdi veres ó bor 130 kor.

Botát üvegre 16 fillér. Tiszta szavatolt minőségben

KONTSEK GÉZÁNÁL

KOSSUTH-UTCA 7. SZÁM.

2330 - 1913. tkvsz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A derecskei kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Derecskei Népbank részvénytársaság végrehajthatónak Csizmadia Lajos és neje Pap Juliánna derecskei lakosok ellen folytatott végrehajtási ügyében 752 kor. tőke, ennek 1913. évi január hó 10-ik napjától járó 6% kamatai, 93 korona 70 fillér már megállapított végrehajtási és az árverést jelenleg 40 korona 30 fillérben megállapított, valamint a még felmerülendő költségekből álló követelése kielégítése céljából a derecskei kir. bíróság területén levő, a derecskei 164. sz. betétben A. I. 1-4. sorszám 6108, 7027, 7602 és 12971. hrszám alatti szántóföldekre és pedig C 1. sorsz. alatt özvegy Pap Lajosné Gulyás Zsuzsanna javára bekebelezett özvegyi haszonélvezeti jognak a fenntartása mellett 1345 koronában, a derecskei 275. sz. betétben A + 727. hrszám alatti házas belsőre 1600 koronában és a derecskei 4505. sz. betétben A. I. 1-6. sorszám 12104/1, 12104/2, 12105/1, 12105/2 és 12106/2. hrsz. alatti szántóföldekből a Csizmadia Lajosné Pap Juliánna 1/3 rész illetőségére 150 korona 66 fillérben megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverés elrendeltetvén, annak foganatosítására határidőül az **1913. évi december hó 9 ik napjának d. e. 9 óraját** Derecskére, e bíróság árverési termébe kitzte.

Kikiáltási ár a becsár, azonban az árverésre kitétt ingatlanok a kikiáltási ár 2/3 (két-harmad) részen alul eladatni nem fognak.

A bánatpénz az ingatlanok kikiáltási árának 10%-a.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban letenni, vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elismervényt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt e kir. járásbíró mint tkvi hatóságnál, ugy Derecske község házánál tekinthetők meg.

Derecske, 1913. szeptember hó 8-án. A kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság.

Fürt s. k., kir. bírós.

UNIVERSAL TABLETTA

(fejfájás ellen.)

Készíti: GYARMATI EMIL városi gyógyszerháza BAJA.

Hatásában felülmúlja az aspirin tablettákat, minthogy egyttal enyhe hashajtó a salicyl készítmények gyógyértékével. Nem befolyásolja a szív működést. Fejülmúlja a külföldi hason készítményeket.

Kiváló szer meghűlési betegségek, influenza, nátha, zsába, oszvos és hurutos betegségek ellen. Azonnal fájdalomcsillapító fej-, fog- és fül-fájásnál, kitűnően bevált ischias, rheuma és szaggatásoknál.

Olosóbb az eddigi külföldi készítményeknél, egy 20 tablettát tartalmazó üvegosó csak 1- korona

Kapható az ország minden gyógyszerházában.

A világhírű és a legújabb rendszerű

BOLINDER NYERSOLAJ-MOTOROK

és azok alkatrészei kizárólag

Ányos Imre cégnél kaphatók

Budapest, VI., Podmaniczky-utca 17. szám.

Legkisebb nyersolajszükséglet! Feltétlen jótállás! Jutányos árak! Kedvező fizetési feltételek!

TELEFON 12-76. Kérjen díjtalan felvilágosítást és ingyen árjegyzéket!

Tíz szög 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Vastag betűből szedve minden szó 10 fill. Apró hirdetések előrefizetendők. ::

Videkről
apróhirdetéseket legelőszertőbb postautalvánnyal feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szelvényén élér. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben csatolandó.

Apróhirdetésre telefonon felvilágosításra nem szolgálunk.

Jelleges leveleket csakis kellő igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

A Debreceni Független Újság telefon számai:
Szerkesztőség 3-39
Kiadóhivatal 3-39 és 18
Nyomda 18

Levelezés

Jelleges levélnél a hirdetés száma is kérietik.

50.000 dollár készpénzvagyonnal sűrűn csinos, egészséges terjet keresek, ha vagyontalan is. 22 éves, független, szépek mondott amerikai hölgy vagyok, németül jól beszélek. Nem névtelen ajánlatokat kérek. **Hymen, Berlin, 18.** 2352

Önálló iparos közös háztartásra lépne 26-32 éves nővel. Válás után házasság. Levelek „Önálló H.” jellegre a kiadóhivatalba. 654

! MUST !

Sestakerti jól beérett hibátlan szőlő mustja eladó, szürve csak e hó 19-én lesz, a termés megtekinthető. Ertekezhetni Fűvészkert-u. 14. Telefon 374. 1974

Üzlet

CIRIN

parket és linoleum kenőcs kefévelés nélkül fényes és sikos. Aparkettet szép világosan tartja — Kapható a DEUTSCH-üzletekben. 13

VALÓDI

édes, nemes szegedi paprikakülönlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő fűszer-, gyarmat-áru nagykereskedésében, pénzügyi palota. Telefon 79. sz. 1755

Új hentesüzlet

A Csapó-utca 68. szám alatt (Retezár-féle házban) naponta friss disznóhús kapható. Ugyiszintén zsirnakvaló hús és sós szalonna, délbén és este frissen sült lacipecsenyé. B. pártfogást kér Csonka András Debreczen, Csapó-utca 68. sz. Retezár-féle ház. 2432

Konyha- és előszoba-

berendezések készen kaphatók nagy választékban Weisz Ferenc asztalosnál, József kir. herceg-utca 7. szám. Telefon: 10-90. 1

Butorok

legolcsóbban kaphatók, havi részletfizetésre is. Weisz Gyula asztalos és kárpitosnál, Széchenyi-u. 19. Minden kárpitos munkát felvállal. 1923

Vadász cipőt

és egyéves önkénteseknek cipőt, csizmát szabályszerűen készít Falusi Károly, polgári és katonai cipészmeister, Csapó-utca 41. sz. a. 310

Lakás

K adó

— kívánatra butorozva is — a Piac-u. központján 2 nagy utcai szoba elő- és fűdőszobával, 1913 november elsejétől, de előbb is elfoglalható. Ertekezni lehet Péterfia 31. sz. alatt az utcai lakásban, délután 3 órától 4-ig. 2448

Egy

szép bolt helyiség kiadó és egy portál eladó. Hunyadi-u. 12. 2413

Modern

lakás olcsón átadó. Cim a kiadóban. 2445

Lakatos-

vagy asztalosműhelynek való helyiség és egy szoba kiadó. Széchenyi-utca 44. szám. 727

3 szobás

modern utcai lakás melletk helyiségekkel együtt október vagy novemberre kiadó. Ertekezhetni Magos-utca 18. sz. alatt.

Egy

szoba berendezés eladó Arany János-u. 55. 556

Hálószoba,

több rendbeli butorok, diványok, spärherd elköltözés miatt igen jutányosan

eladó.

Miklós-utca 26, vagy Nagy Sámuel tőzsde Városház alatt

Különtéle

Mi a készlet tart

az új Béka áruházban Piac- és Hatvan-utca sarkán legújabb faconis selyem bluzok 10 korona. Szövet etamin és batizt bluzok 5 korona, 1 vég angol vászon finom szálú 11 korona, egy kész rumburgi lepedő varrás nélkül 240 korona, szövet maradékok 140 cm széles 3 korona. Férfi ingek és fehéreműek remek választékban. Fiu és leánykaruhák remek választékban. Csekély bevásárlásnál sok pénzt takaríthat meg a Béka áruházban. 1715

VIZVEZETEK,

csatornázás, központi fűtéseket szakszerű kivitelben jótállás mellett. Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítek. Házak évi jókarban tartását csekély díjazásért vállalom. **Egyes Antal,** Miklós-utca 29. sz. Telefon 973 34

MAISON BIRÓ

angol női szabó Szalonját, mely 8 évig Budapesten létezett, Debreczenben Deák Ferencz-utca 13. szám alá helyezte át. Mérték után készít finom szövetből selyem bélessel. Kosztümöt 90, raglánt 70, plüss kabátot és színházi köpenyt 100 K. Hölgyek által hozott kelméből fazon 40 K. Elsőrendű munka. 2217

Püspökladányban a Royal - szállodában

minden időben kényelmes szobák, meleg és hideg ételk kaphatók. Mérsékelt árak, pontos kiszolgálás. **Csengő a kapunál.** A n. é. utazó közönség becses pártfogását kéri: **Szántó Márton,** tulajdonos. 1801

Adás-vétel

Barsony

szövet kosztümök, bluzok, eladók. Király-utca 5. földszint baloldal. 547

Uj

szoba kredenc, tűzhely és több szék olcsón eladó. Hadházi-utca 22. 548

Adómentes

ház Péterfia-u., kaszárnyánál nagy kerttel eladó. Ertekezhetni Libakert 12. 549

Használt

200 hektős boroshordók sürgősen eladók. Hunyadi-utca 10. 550

Eladó

tanya az Újfalván, a városhoz közel 11 hold. Késses-utca 86 551

Szólótökök

örökíteni négy fillér, ribizli-bokrok 1 korona, eladók vágóhid mögött. Czabán. 552

Egy

jókarban lévő pedálos cimbalom eladó. Homokkert-u. 93. sz. 554

Szénnel

fűthető kályha eladó. Egy butorozott szoba kiadó. Fűvészkert-u. 10 sz. 555

E adó

Postakert 5. sz. alatt jó száraz vályog és ócska téglá. 553

E adó

Zápolya-utca 7. sz. ház jutányos áron, teljesen új. 557

Csinos

tornyoskonyha eladó Bercsényi-utca 48. 558

Egy szoba, konyha

havi 20 koronáért

:: kiadó ::

József kir. herceg-utca 21.

Allás

Jó házból

való 4-5 gimnáziumot végzett 14-15 éves fiu felvétetik Hevesi S. szénkereskedésében, Hatvan-utca 1. szám. 2430

Takarítónő

ügyes, tisztességes, azonnal felvétetik. Csapó-u. 4. Emeleten balra. 773

Donogán és Somossy

Hajdúvármegye szállítói nagy áruházába

**megérkeztek az őszi
:: idény újdonságai ::**

Kosztümelemek — Bluz- és Pongyolakelemek — Divatselymek — Flanellek — Velezek — Bársonyok. — Kész menyasszonyi kelengyék. Külön szőnyegosztály.

!! MEGÉRKEZETT !!

MOSKOVITS JÓZSEF
uri szabó divattermébe
a legfinomabb angol

DIVAT SZÖVETEK

városi újbérbház 26. A nagy-
érdemű urak pártfogá-
sát kéri, tisztelettel:

MOSKOVITS JÓZSEF

Iskolaöltönyök

leszállított árban

Grünfeld Adolf és Társa

férfi-, fiu- és gyermekruha-üzletében

Debreczen, Kistemplom mellett,
sarok bolt, kaphatók.

Uraim kérem....!

kiséreljék meg borotválkozás után az arcot

Dr. Dralle MALATTINE-jával

bedörzsölni. — Meg lesznek lepődve annak jótékony hatásától. — Azonnal pótolja az elvont bőrszirt. — A bőr nem feszül és nem ég, sőt kellemesen hűs, bársonyos pohává és simává lesz. — Azonfelül a bőr az időjárás befolyásával szemben is ellenállóvá válik. — Felülmulhatlan bőr-conserváló szer orvosok, vegyészek stb. részére, kiknek gyakran kell kezeiket sublimálttal, vagy más erős oldattal mosni. 1 tubus K — 70 és 120. Kapható minden gyógyszerárban, drogueriában, illatszer- és szappankereskedésben és jobb fodrászoknál. **Georg Dralle, Bodenbach a. E.**

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Plac-utca 49., a főpostával szemben.